

El & energi

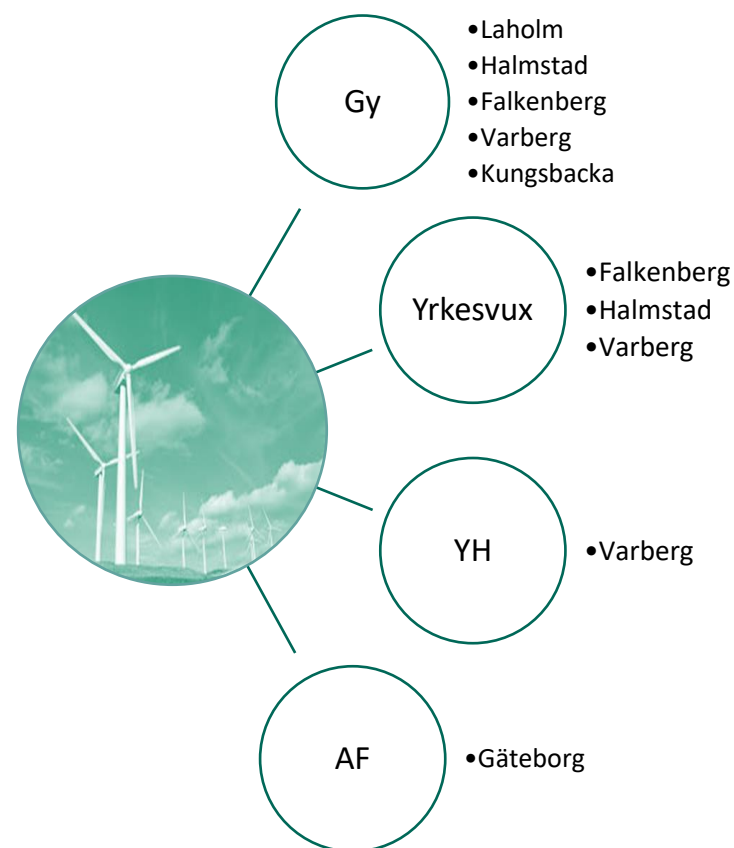
Omvärld, trender och prognoser

Behovet av elektriker som arbetar med att dra ledningar och installera elektrisk utrustning i bostäder, affärer, kontor och industrier är fortsatt stort. Elektriker behövs både för nybyggnationer och för renoveringar.¹ Det pågår stora och omvälvande förändringar i det svenska energisystemet. Elektrifiering av fordon, elintensiva industriella processer och övergången till alternativa och mer väderberoende energislag driver utvecklingen och påverkar på så sätt kompetensbehovet. Energisystemet blir långt mer komplext och det behövs en samverkan i en kombination av olika energislag och tekniker för att utvinna, lagra och distribuera energi. Digitaliseringen genomsyrar hela området, vilket påverkar befintliga yrkesroller. Kunskap och förståelse för hur IT-systemen fungerar och används är ett måste. Förändringarna medför också att det behövs kompetens från utbildningsområdet Data/IT men även utbildningsområdet Samhällsbyggnad och byggteknik avseende exempelvis projektering och anläggning för utbyggnad av elnät, vindkraftparker och solcellsanläggningar.²

Omvandlingen av energimarknaden fortgår med satsningar på innovativa lösningar för lokala energisystem. Utvecklingen kräver smarta elnät, leveranssäkerhet och lagring av energi. En kraftig utbyggnad av

vindkraften fortsätter. En förutsättning för drift och underhåll av den allt ökande vindkraftsparken är att det finns tillgång på kompetens. Den svenska solcellsmarknaden växer snabbt och förväntas fortsätta göra det de närmaste åren. I kölvattnet växer nya tjänster fram som inkluderar hela installationsprocessen där kompetens inom projektering och installation kommer att behövas. Kompetensbehov spås också i yrken som teletekniker, optotekniker och projektör.³ Det är även högt tryck på efterfrågan på tjänster inom kyl- och värmepumpsteknik. De bakomliggande orsakerna är flera, bl.a. omställningen till fossilfri energi, krav på nya miljövänligare köldmedier, ökat behov av komfortkyla och kylning av nya datalagringshallar.⁴

Installationsbranschen beskriver att de länge haft mycket svårt att hitta den arbetskraft som behövs. För att åstadkomma den omställning som handlar om att bromsa klimatförändringarna är installationsbranschen viktig, vilket kräver tillgång till yrkeskunniga elektriker och installatörer. Kompetensbristen påverkar annars möjligheten till renoveringar, nybyggnationer och elnätsutbyggnad. Utan ökad tillgång till installatörer, från montörsnivå till medarbetare med spetskompetens, riskerar satsningar på solceller, laddinfrastruktur och energieffektivisering av fastigheter gå om intet.⁵

Antal elever åk 3 2020: 141
Antal elever åk 3 2021: 143
Antal elever åk 3 2022: 142

Sökta årsstudieplatser 2021: 130 st (yrk + Yrk SFI)
Lärlingsutbildning

Elkonstruktör 20 platser/start (slutår 2022)

Installationselektriker
Larmtekniker (Elteknik)
Industrielektriker
Automationstekniker (Elteknik)
(avser tillgängliga utbildningar jan-mars 2021)

Analys

- Goda utbildningsmöjligheter på både gymnasial nivå och eftergymnasial nivå
- Utbildning på gymnasial nivå mycket viktigt för branschen, vilket motiverar fortsatta utbildningsinsatser inom yrkesvux.
- God spridning av utbildningsorter i Halland
- Branschen står inför ett starkt omvandlingstryck mot mer hållbar och klimatneutral teknik
- En avancering av kompetenser inom branschen bör återspeglas i utbildningsinnehåll inom samtliga utbildningsnivåer och motiverar även fortsatta satsningar på YH-nivå

¹ Kontaktperson Installatörsföretagen

² Områdesanalys Energi, MYH (2020)

³ Områdesanalys Teknik och tillverkning, MYH (2019)

⁴ Områdesanalys Energi, MYH (2020)

⁵ Webbsida Installatörsföretagen www.installatorsforetagen.se